

Nr 370.

Av herr Svensson i Stenkyrka m. fl., om skattebefrielse eller skattelindring för ideella föreningar.

De ideella föreningarna beskattas enligt samma grunder som gälla för fysiska personer. För idrottsföreningarna finnas dock vissa särbestämmelser rörande avdragsrätten, vilkas tillämpning äro gynnsamma för dessa föreningars ekonomi. Enligt dessa bestämmelser (kommunalskattelagen par. 29 mom. 13) må ideell organisation, som har till huvudsaklig uppgift att främja icke professionell idrott eller gymnastik, från bruttointäkt av rörelse, som består i anordnande av idrottstävlingar, försäljning av idrottsmärken eller annan därmed jämförlig förvärvsverksamhet, njuta avdrag för alla omkostnader under beskattningsåret för intäktens förvärvande och bibehållande, även om omkostnaderna allenast medelbart eller delvis haft avseende å intäktens förvärvande eller bibehållande.

Dessa bestämmelser beslutades av 1948 års riksdag, och bevillningsutskottet framhöll i sitt betänkande i ärendet att principen om full skattskyldighet för idrottsföreningarna bibehölls genom införandet av dessa bestämmelser och att dessa hade karaktär av en schablonregel för beräkningen av idrottsammanslutningarnas nettointäkt av idrottsverksamhet. Utskottet framhöll att den invändningen kunde göras mot de föreslagna avdragsreglerna att det måhända kunde finnas även andra sammanslutningar, där en likartad behandling i skattehänseende kunde vara motiverad.

Även om, som 1948 års bevillningsutskott framhöll, idrottsföreningarnas verksamhet är särpräglad och icke likartad med förhållandena inom andra ideella sammanslutningar föreligga dock starka skäl för att även dessa senare organisationer medges avdragsrätt enligt i huvudsak samma grunder som beviljats idrottsföreningarna. De ideella organisationerna beskattas nu för inkomster, som de erhålla genom sin verksamhet. Det råder oklarhet om i vilken utsträckning de böra erhålla avdrag för omkostnader för intäktens förvärvande. I varje fall kunna de icke i likhet med idrottsföreningarna erhålla avdrag för sådana omkostnader, som endast medelbart eller delvis haft avseende på intäktens förvärvande eller bibehållande. De ideella föreningarna få därigenom en oförmånlig ställning i beskattningshänseende. Då dessa föreningar i regel — och detta torde särskilt gälla ungdomsorganisationer — icke förfoga över nämnvärda ekonomiska resurser kan beskattningen innebära avsevärda nackdelar icke endast för dessa organisationers ekonomi utan också för deras verksamhet över huvud taget.

Dessa föreningar arbeta för rent ideella syften utan tanke på att skaffa sig ekonomisk vinning av sin verksamhet. De äro emellertid nödsakade att skaffa sig inkomster för att finansiera sin verksamhet för att kunna erhålla egna lokaler eller materiel för verksamheten m. m. Vissa ungdomsorganisationer erhålla genom klubbverksamhet eller annan verksamhet i praktiskt studiesyfte inkomster, vanligtvis av blygsam storlek, men de få ändå skatta för dessa inkomster, vilket medför avsevärt avbräck i föreningarnas verksamhet. Då föreningarna på detta sätt få avstå en ganska avsevärd del av sina små inkomster är det självklart att medlemmarnas intresse för föreningens arbete minskas och kanske rent av upphör. Den beskattning av de ideella föreningarna som nu sker försvagar både intresset och initiativkraften hos föreningsmedlemmarna för det aktiva föreningsarbetet. Statens fiskaliska intresse att erhålla så stora skatteintäkter som möjligt lägger stora hinder i vägen för den ideella föreningsverksamheten över huvud taget. Det måste också anses vara i hög grad inkonsekvent att staten lämnar bidrag till många ideella föreningars verksamhet men genom en hård beskattning försvårar deras möjligheter att skaffa sig inkomster för att finansiera verksamheten.

Skäl kunna således anföras för den uppfattningen att de ideella föreningarna befrias från skyldigheten att erlægga skatt eller att sådana avdragsregler fastställas att beskattningen av de ideella föreningarna kan väsentligt lindras.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag i syfte att medge befrielse från skatteskyldighet för ideella föreningar eller alternativt att fastställa sådana avdragsregler att lindring i dessa föreningars beskattning kan åstadkommas.

Stockholm den 26 januari 1950.

Per Svensson

i Stenkyrka.

Hjalmar Svensson

i Grönvik.

Hj. R. Nilson

i Spånstad.

Nils Jönsson

i Rosshol.

Anders Pettersson,

Dahl.

Ivar Johansson

i Mysinge.